

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Bynaei de Calceis Hebraeorum Libri Duo

Bynaeus, Anthony

Dordraci, 1682

Lunulæ non calceorum, sed colli ornamentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12835

anni Arabici lunaris, corniculante jam Luna accidit. Ab illo Orientalium more, cum Lunæ cultu etiam aurea monilia in Lunæ formam concinnata apud Hebræos fuerunt.

V. Uti constat frequentem in Oriente fuisse lunularum & quidem aurearum usum, ita etiam certum est inter Orientales populos colli ornamentum fuisse. Dubitare nos hac de re non sinit liber Judicum: In eo enim hæ lunulæ pependisse dicuntur de camelorum collis. Eodem modo uti in Pathenopæi equo

— Nemorisque notæ sub pecto- Stat. lib. 9.
re primo Theb.

Factantur niveo lunata monilia dente.

Animaadvertisse hoc videtur Jonathan, qui Hebræam vocem per נִירְעָה transtulit, quæ vox apud Chaldæos *torquem* notat, uti ab eadem collum נִירְעָה vocant, & Vulgatus, qui *bullas* reddit. *Bullas* enim apud Romanos fuisse globulos auro conflatos, quos pueri ingenui de collo suspensos gestabant, vel illi noverunt,

Belgæ ad
Iud. 8. 21.

Belgæ ad
Ies. 3. 18.

runt, qui Romanas antiquitates à limine tantum salutarunt. Ut tum Jonathan, tum Vulgatæ versionis auctor, colli ornamentum expresserint. Quod Hieronymus confirmat, qui *ornamenta & bullas quibus colla regalium camelorum decorari solent*, exponit. Quam sententiam omnes recentiores interpretes suo calculo comprobant. Neque id latuit Belgæ qui, cum vocem **מְנֻצָּבָה** in libro Judicum optime reddidissent *maankens*, hac nota explicarunt: *Die goudene halscierselen, die in 't Hebr. haren naam hebben van de mane: hoc est, aurea colla ornamenta, quæ Hebraicè nomen habent à Luna.* Qui tamen, nescio qua ratione inducti, cum apud Iesaiam eandem vocem recte vertissent *maankens, lunulas*, & addidissent: *Dit was een ciraat als maankens, hoc est, hoc erat ornamen-tum instar lunularum*, adjiciunt: *Heden ten dage dragen ook eenige in de oorlapkens kleyne maankens van Gout, Silver of eenigh gesteente, of peerlen, hoc est, Etiam hodie nonnulli in lobis aurium gestant parvas lunulas aureas, argenteas, aut monilia, aut gemmas, quasi*

quasi loco inaurium hæ lunulæ fuissent, cum ornamenta fuerint quæ è collo penderunt, & pectus ornarunt, plane uti etiamnum crucis aureas è collo pendentes mulieres gestant, quæ Romanam religionem amplectuntur.

VI. Castigandus hic est multorum interpretum error, quem circa formam harum lunularum commiserunt. Lunulas nomen habuisse observant, quia rotundæ fuerunt instar Lunæ plenæ. Forer. ad rerius : *שְׁחִזּוֹנִים* quoque sunt bullæ Ies. 3. 18. in modum luna rotundæ, quæ ad hibebantur ornatus causa. Et quidem *סִירָה* Chaldæis Luna dicitur à rotunditate, & *סִירָה* rotunditas est Hebræis. Cant. 7. Horum sententiam magnus Drusius ita Brus, ibid effert: Cæterum oī ē hic ediderunt myriæ, ut Lat. interpres qui à vulgo nomen habet lunulas. Sic Jud. 8. 21. *שְׁחִזּוֹנִים* iidem myriæ lunulas. Qua voce usus est Plautus Epidico, Lunulam atque anellum aureolum in digitum.

Exponunt lapillum sive gemmam rotundam instar Lunæ. Alii, myriæ sunt